

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA PENALĂ

Decizia nr.217/A

Dosar nr...../36/2015

Ședința publică din 17 septembrie 2018

Pe rol soluționarea cauzei penale având ca obiect apelurile declarate de **Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Constanța** și de inculpatul **M.** împotriva sentinței penale nr.87/P din 22 iunie 2017 a Curții de Apel Constanța – Secția Penală și pentru Cauze Penale cu Minori și de Familie, privind și pe inculpații **S., A. și M..**

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 3 septembrie 2018, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta decizie, când Înalta Curte, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 17 septembrie 2018 dată la care, în aceeași compunere, a decis următoarele:

ÎNALTA CURTE,

Asupra apelurilor de față;

În baza lucrărilor din dosar constată următoarele:

Prin sentința penală nr. 87/P din 22 iunie 2017 pronunțată de Curtea de Apel Constanța - Secția Penală și pentru Cauze Penale cu Minori și de Familie, în dosarul nr...../36/2015 s-a dispus în baza art. 16 alin. 1 lit. b teza a II- a din Codul de procedură penală achitarea inculpatului M., pentru comiterea infracțiunii prev. de art. 6 din Legea nr.78/2000 rap. la art.289 alin1 Cod penal. (fapta din data de 10.09.2015)

În baza art. 16 alin. 1 lit. b teza a II- a din Codul de procedură penală a fost achitat inculpatul M., pentru comiterea infracțiunii prev. de art. 6 din Legea nr.78/2000 rap. la art.289 alin1 Cod penal. (fapta din data de 10.09.2015)

În baza art. 16 alin. 1 lit. b teza a II- a din Codul de procedură penală a fost achitat inculpatul M., pentru comiterea infracțiunii prev. de art. 6 din Legea nr.78/2000 rap. la art.289 alin1 Cod penal. (fapta din data de 29.09.2015)

În baza art. 16 alin. 1 lit. b teza a II- a din Codul de procedură penală a fost achitat inculpatul M., pentru comiterea infracțiunii prev. de art. 6 din Legea nr.78/2000 rap. la art.289 alin1 Cod penal. (fapta din data de 07.10.2015)

În baza art. 6 din Legea nr.78/2000 rap. la art.289 alin1 Cod penal și art.75 alin. 2 lit. b Cod penal a fost condamnat inculpatul M. la pedeapsă de 2 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită. (infracțiunea din data de 22.09.2015)

În baza art.67 alin. 1 Cod penal cu aplic. la art. 55 lit. a Cod penal, a fost aplicată inculpatului M. pedeapsa complementară a interzicerii exercițiului drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a , b , g – dreptul de a ocupa o funcție

publică în cadrul Registrului Auto Român și alin. 3 Cod penal pe o durată de 4 ani care se aplică conform art. 68 alin. 1 lit. b Cod penal.

În baza art.65 alin.1 Cod penal au fost interzise inculpatului M., cu titlu de pedeapsă accesorie exercițiului drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a, b, g – dreptul de a o ocupa o funcție publică în Registrul Auto Român.

În baza art. 6 din Legea nr.78/2000 rap. la art.289 alin1 Cod penal și art.75 alin. 2 lit. b Cod penal a fost condamnat inculpatul M. la pedeapsa de 2 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită. (infracțiunea din data de 29.09.2015)

În baza art.67 alin. 1 Cod penal cu aplic. la art. 55 lit. a Cod penal, a fost aplicată inculpatului M. pedeapsa complementară a interzicerii exercițiului drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a , b , g – dreptul de a o ocupa o funcție publică în Registrul Auto Român și alin. 3 Cod penal pe o durată de 4 ani care se aplică conform art. 68 alin. 1 lit. b Cod penal.

În baza art. 65 alin.1 Cod penal au fost interzise inculpatului M., cu titlu de pedeapsă accesorie exercițiului drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a , b, g – dreptul de a o ocupa o funcție publică în Registrul Auto Român.

În baza art. 39 alin. 1 lit. b Cod penal au fost contopite pedepsele de 2 ani închisoare și 2 ani închisoare și a fost aplicată inculpatului M. pedeapsa cea mai grea de 2 ani închisoare pe care a sporit-o cu 8 luni, în final inculpatul M. a executat pedeapsa cea mai grea de 2 ani și 8 luni închisoare.

În baza art.45 alin. 3 lit. a Cod penal și art.66 alin. 1 lit. a , b , g Cod penal s-a dispus ca inculpatul M. să execute pedepsele complementare prev. de lit. a , b , g – dreptul de a o ocupa o funcție publică în Registrul Auto Român și alin. 3 Cod penal pe o durată de 4 ani, care se aplica conform art. 68 alin. 1 lit. b Cod penal.

În baza 45 alin. 5 rap. la art. 65 alin.1 Cod penal au fost interzise inculpatului M., cu titlu de pedeapsă accesorie, exercițiului drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 lit. a , b , g – dreptul de a o ocupa o funcție publică în Registrul Auto Român.

Pedepsele complementare privind interzicerea exercițiului drepturilor art.66 alin. 1 lit. a , b , g – dreptul de a o ocupa o funcție publică în Registrul Auto Român și alin. 3 Cod penal s-au executat din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

În baza art. 91 Cod penal a fost dispusă suspendarea executării pedepsei sub supraveghere aplicată inculpatului M. și s-a stabilit termenul de supraveghere în condițiile art. 92 alin. 1 Cod penal pentru o durată de 4 ani.

În baza art. 93 alin. 1 lit. a - e , alin. 2 lit. d și alin.3 C.penal:

Pe durata termenului de supraveghere inculpatul M. a fost obligat să respecte următoarele măsuri de supraveghere :

- Să se prezinte la Serviciul de probațiune de pe lângă Tribunalul Tulcea, la datele fixate de acesta,

- Să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa,

- Să anunțe în prealabil , schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile, precum și întoarcerea,
- Să comunice schimbarea locului de muncă ,
- Să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor de existență,
- Să urmeze un curs de calificare profesională,
- Să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioadă de 120 de zile în cadrul Spitalul Județean de Urgență Tulcea sau Direcției de Întreținere și Administrare Patrimoniu Tulcea.

A fost stabilit ca organ de supraveghere Serviciul de Probațiune Tulcea.

A fost atrasă atenția inculpatului M. asupra dispozițiilor art. 96 C.p. privind revocarea suspendării executării pedepsei.

Măsura s-a comunicat potrivit dispozițiilor legale.

S-a constatat că inculpatul M. a fost reținut 24 de ore, de la data de 08.10.2015 până la data de 09.10.2015.

În baza art.289 alin.3 C.p.p. a fost dispusă confiscarea sumei de 150 de lei, consemnată la C.... pe numele inculpatului M., conform recipisei de consemnare nr. din data de 09.10.2015, emisă de C.....

A fost menținută măsura sechestrului asigurator dispusă prin ordonanța nr..../P/2015 din data de 14.12.2015 a PICCJ - DNA până la concurența sumei de 150 de lei și s-a restituit suma de 1050 de lei inculpatului M..

În baza art. 16 alin. 1 lit. a din Codul de procedură penală a fost achitat inculpatul A., pentru comiterea infracțiunii prev. de art. 273 alin.1 și alin. 2 lit. d C.penal.

În baza art. 16 alin. 1 lit. a din Codul de procedură penală a fost achitat inculpatul M., pentru comiterea infracțiunii prev. de art. 273 alin.1 și alin. 2 lit. d C.penal.

În baza art. 16 alin. 1 lit. a din Codul de procedură penală a fost achitat inculpatul S., pentru comiterea infracțiunii prev. de art.273 alin.1 și alin. 2 lit. d C.penal.,

În baza art. 272 din Codul de procedură penală a fost dispusă avansarea din fondurile MJ a onorariului parțial al apărătorilor din oficiu în cuantum de 173 de lei fiecare. (av. R., G., T.)

În baza art.274 alin.1 din Codul de procedură penală a fost obligat inculpatul M. la plata sumei de 8.000 lei cu titlul de cheltuieli judiciare către stat.

Pentru a pronunța această sentință, instanța de fond a reținut în esență, următoarele:

Potrivit procesului-verbal de sesizare din oficiu, la data de 25.05.2015, organele de poliție din cadrul Direcției Generale Anticorupție – Serviciul Județean Anticorupție Tulcea, s-au sesizat cu privire la săvârșirea infracțiunii de luare de mită de anumiți angajați ai Registrului Auto Român – Sucursala Tulcea, reținându-se următoarele:

“Profitând de funcțiile pe care le îndeplinesc la nivelul acestei instituții, angajații RAR Tulcea solicită și primesc diverse sume de bani și bunuri materiale de la posesorii autovehiculelor de transport persoane și mărfuri în

schimbul certificării, în mod ilegal, a conformității stării tehnice, deși autovehiculele verificate prezintă o serie de defecțiuni tehnice care pot pune în pericol viața proprietarilor și a celorlalți participanți la trafic.

Astfel, numiții S., A. și S., toți având calitățile de ingineri și inspectori în cadrul Registrului Auto Român – Sucursala Tulcea, sunt contactați de posesorii unor autoturisme care au defecțiuni la sistemul de frânare sau la cel de evacuare a gazelor, cărora le solicită sprijinul, lucrătorii RAR primind în schimb, pentru fiecare autoturism care nu îndeplinește normele de omologare, suma de câte 200 lei.

Suma de bani este lăsată de conducătorul auto în scrumiera din bord sau sub manetă de frână dintre scaunele autovehiculului, apoi sumele de bani sunt colectate și ascunse în manșeta salopetelor de lucru de către cei trei ingineri anterior menționați, sau, în momentul în care autovehiculele pătrund în hala de verificare tehnică, banii sunt colectați de către numiții M. și T., ambii având calitatea de mecanici pe rampa de verificare.

În condițiile în care conducătorul autovehiculului care prezintă defecțiuni nu pune suma de bani în locurile indicate, cei trei inspectori din cadrul RAR Tulcea nu le certifică omologarea.”

În vederea probării activității infracționale a persoanelor anterior menționate, angajați ai R.A.R. Tulcea și a identificării tuturor participanților, prin încheierea nr.42 din data de 13.08.2015 pronunțată de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Tulcea au fost autorizate măsuri de supraveghere tehnică constând în:

- localizarea, interceptarea și înregistrarea pe orice tip de suport a comunicațiilor electronice ori a oricărui tip de comunicare la distanță efectuate de S., A., S., M., T., S. respectiv S..

- supraveghere video, audio sau prin fotografiere, în sensul fotografierii, observării sau înregistrării conversațiilor, mișcărilor ori a altor activități desfășurate de numiții S., A., S., M., T., S. și S., inclusiv încuviințarea ca organul de urmărire penală să pătrundă în sediul Registrului Auto Român – sucursala Tulcea, din și anexele aferente pentru a activa/dezactiva mijloacele tehnice ce urmează a fi folosite pentru executarea măsurii supravegherii tehnice.

Prin încheierea nr. 51 din data de 08.09.2015 pronunțată de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Tulcea s-a dispus supravegherea video, audio sau prin fotografiere, în sensul fotografierii, observării sau înregistrării conversațiilor, mișcărilor ori a altor activități desfășurate de investigatorii sub acoperire cu identitatea atribuită C., C. și M. și persoanele din mediul relațional al acestora, precum și activarea/dezactivarea mijloacelor tehnice necesare executării supravegherii tehnice pe autoturismele ce vor fi folosite de investigatorii sub acoperire în prezenta cauză, începând cu data de 08.09.2015 și până la 07.10.2015 inclusiv, fiind emis mandatul de supraveghere tehnică nr. 41 din data de 08.09.2015.

Prin ordonanța din data de 07.09.2015 de autorizare a investigatorului sub acoperire și participare autorizată la anumite activități au fost autorizați investigatorii sub acoperire C., C. și M. pentru a desfășura următoarele activități:

- strângerea datelor și informațiilor privind existența infracțiunilor și identificarea persoanelor față de care există presupunerea că le-au săvârșit;
- obținerea mijloacelor de probă, în condițiile prevăzute de lege;
- să dețină și să folosească documente care să le permită îndeplinirea activității pentru care au fost autorizați;
- să se infiltreze, prin utilizarea de mijloace specifice, în mediul infracțional cercetat în prezenta cauză, pentru obținerea de informații sau probe în legătură cu faptele săvârșite;
- să se întâlnească cu persoanele implicate în activitatea infracțională în prezenta cauză și să obțină de la acestea bunuri sau înscrisuri cu relevanță probatorie în cauză;
- să participe la activități de conducere pe drumurile publice a anumitor autovehicule ce prezintă probleme tehnice, în condiții care să facă posibilă depistarea și oprirea în trafic de către organele abilitate și ridicarea certificatului de înmatriculare;
- să promită, să ofere, să dea bani sau alte foloase, direct sau prin intermediul altor persoane ce le sunt indicate, pentru a interveni la salariații Registrului Auto Român Tulcea, în schimbul certificării, în mod ilegal sau nu, a conformității stării tehnice a autovehiculelor prezentate, respectiv în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unor acte ce intră în îndatoririlor lor de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri ori să promită, să ofere, să dea bani sau alte foloase în același scop direct lucrătorilor R.A.R. Tulcea.

Din procesele-verbale de transcriere a activităților desfășurate și înregistrate în baza mandatelor de supraveghere tehnică, procesele-verbale întocmite de investigatorii sub acoperire și declarațiile acestora, s-au constatat următoarele:

Potrivit procesului-verbal întocmit de investigatorul sub acoperire M., la data de 10.09.2015, în jurul orelor 12:00, s-a deplasat la sediul RAR Tulcea pentru a efectua Inspekția Tehnică Periodică la un autoturism înmatriculat în Bulgaria, fără însă a avea o programare în acest sens.

În bordul autoturismului a lăsat suma de 200 lei și l-a căutat pe numitul G., acesta ajutându-l în completarea cererii pentru efectuarea inspekției, îndrumându-l, totodată pe M. să parcheze autoturismul în curtea RAR Tulcea, pe locul de parcare nr.4.

După câteva momente a sosit la locul unde se afla inculpatul M., care i-a solicitat actele autoturismului, iar la puțin timp a revenit cu ele, fiind menționat pe cerere, cu pixul, o rezoluție cu mențiunile „nr.4 reprogramare între 14:00 - 14:30”, rezoluție semnată de M..

După o perioadă de timp, la locul de parcare nr.4 a venit inginerul S., care a luat autoturismul și a dus-o în hala R.A.R.

M. a încercat să obțină bunăvoința inginerului S. pentru obținerea cu ușurință a inspecției, însă a fost refuzat, fiind trimis de către acesta să achite taxa ITP.

După scurt timp, inginerul S. i-a spus că autoturismul pe care îl prezentase M. nu corespunde din punct de vedere tehnic pentru a obține ITP-ul și, după ce i-a înmănat constatarea, i-a spus acestuia să meargă să remedieze defecțiunile la frâna de mână și la semnalizarea spate stânga, după care poate reveni până la orele 16. M. a constatat că suma de 200 lei se afla în același loc în care o lăsase.

După remedierea defecțiunilor la un service auto, M. a revenit la sediul RAR Tulcea, fiind prezentat de numitul G. șefului reprezentanței instituției anterior menționate, M., în prezența căruia a completat o nouă cerere pe care i-a înmănat-o.

M. a pus rezoluție pe cerere și i-a înmănat-o inginerului S., M., fiind îndrumat să achite taxa de revenire ITP.

După câteva minute, inginerul S. a luat autoturismul în care se afla la vedere, în bord, suma de 200 lei și a intrat în hala R.A.R.

La scurt timp, acesta a revenit cu autoturismul, i-a spus lui M. că a trecut ITP-ul, însă să aibă grijă cu mesajul roșu care era aprins în bord, întrucât dacă observa organele de poliție îi reținea certificatul de înmatriculare, acest mesaj indicând defecțiuni la sistemul de frânare. I s-a comunicat, totodată, să aștepte până la ora 16:30, când îi vor fi eliberate și înscrisurile doveditoare.

M. a verificat bordul autoturismului și a constatat că suma de 200 lei era în continuare în același loc în care o lăsase.

Ulterior, M. a mers la inculpatul M., care se afla în drum spre birou, i-a mulțumit pentru ajutor, iar în momentul în care au ajuns în birou, în prezența acestuia, a scos portofelul din buzunar din care a luat suma de 150 lei pe care i-a lăsat-o pe birou, întrucât M. îl ajutase să obțină ITP-ul fără programare.

M. i-a spus să stea liniștit, în timp ce se îndrepta către ieșirea din încăpere.

Pe hol, M. i-a spus lui M. că trebuie să mai aștepte 20 de minute pentru eliberarea actelor, fiind necesar și avizul de la București.

După ce a ridicat actele de la casierie, M. a mers în curtea RAR unde i-a mulțumit încă o dată inculpatului M. pentru sprijin spunându-i „ce am lăsat pe birou sper să fie bine, acesta replicând „stai liniștit”.

Din procesele-verbale de redare a înregistrărilor în mediul ambiental, a rezultat că, la data de 10.09.2015, ora 15:44:36, în birou a intrat inculpatul M., având în mână stângă niște documente format A4, acesta fiind urmat de M., cei doi având o discuție referitoare la eliberarea unor documente de RAR Tulcea.

La un moment dat, M. a scos din portofel o sumă de bani, fără a se putea observa cupiura și i-a oferit-o inculpatului M., acesta din urmă spunându-i să stea liniștit.

În acel moment, M. a pus suma de bani pe unele documente aflate pe biroul lui M., iar acesta din urmă a mers imediat la ușa de acces pe care a deschis-o, din încăperea ieșind M., care i-a mulțumit lui M., fiind urmat și de acesta din urmă.

La data de 10.09.2015, la ora 15:59:59, inculpatul M. se îndrepta spre biroul din fața geamului și cu mâna stângă a luat o coală de hârtie în format A4 ce se afla sub suma de bani lăsată de M. și a așezat-o deasupra acesteia, după care s-a așezat la birou.

La ora 16:23:31, a revenit M. care se îndrepta spre biroul din fața geamului, a lăsat un obiect de culoare închisă pe care îl avea în mâna dreaptă și, cu aceeași mână, a apucat de hârtia de format A4 ce se afla sub suma de bani lăsată de C. și pusă deasupra sumei de bani oferită de M. și, cu buricele degetului mare și arătător ale mâinii stângi, a luat bancnotele, după care a ieșit din încăperea.

Cu privire la activitatea desfășurată de investigatorul sub acoperire C., s-a constatat că, potrivit declarației investigatorului sub acoperire C., în ziua de 10.09.2015 s-a prezentat la sediul reprezentanței RAR Tulcea pentru a încerca să obțină un certificat de autenticitate pentru un autoturism pe care intenționa să îl cumpere, dar nu avea programare. În acest sens a reușit să ajungă să discute cu directorul reprezentanței, numitul M.. Inițial, acesta i-a spus că nu se poate, dar pentru că a insistat, i-a spus să vină în jurul orei 15³⁰. Investigatorul i-a mai spus că “va fi atent”. A revenit la ora indicată, a prezentat mașina la verificare și a urcat în biroul directorului să îi mulțumească, coborând ulterior la recepție. După ce a primit certificatul de autenticitate, l-a întrebat pe M. dacă poate urca în birou să îi mulțumească. În birou i-a lăsat suma de 200 lei, iar inculpatul a indicat locul unde să îi lase. La data de 29.09.2015 l-a contactat la sediul RAR Tulcea pe inculpatul M., pentru obținerea unui alt certificat de autenticitate, stabilind programarea pentru data de 07.10.2015. La data de 07.10.2015 s-a prezentat la sediul RAR Tulcea cu autoturismul Peugeot 307 cu numărul de înmatriculare A urcat în biroul directorului unde, la solicitarea acestuia a completat o cerere. Ulterior, au coborât amândoi, M. spunându-l să tragă mașina pe rampa de verificare. După ce i-a adus certificatul de autenticitate, investigatorul l-a așteptat în hol, iar inculpatul l-a întrebat ce mai dorește. C. i-a spus că vrea să îi mulțumească, au urcat în biroul directorului, unde investigatorul a scos o bancnotă de 200 lei. Inculpatul a spus că nu trebuie, dar i-a făcut un semn sugestiv privind locul unde să lase banii.

Potrivit procesului verbal din data de 17.09.2015 încheiat de investigatorul sub acoperire C., la data de 10.09.2015, în jurul orelor 13:30 s-a prezentat la sediul RAR Tulcea, așa cum convenise anterior cu numitul G., în vederea obținerii unui certificat de autenticitate cu privire la autoturismul pe care îl prezentase pentru inspecție.

După ce a completat o cerere, a mers la șeful reprezentanței, numitul M., în vederea aprobării.

Inițial, M. i-a spus lui C. că nu se poate obține acel certificat de autenticitate în ziua respectivă fără programare, însă după ce l-a rugat și i-a spus că se grăbește, M. i-a spus lui C. să revină după ora 15:00.

C. s-a conformat și a revenit la ora indicată, iar inculpatul M. a făcut o modificare cu pixul pe o programare, spunându-i să achite taxa la casierie și să aștepte rândul.

Ulterior, autoturismul a fost preluat de inginerul S. pentru a fi verificat în vederea eliberării certificatului de autenticitate, după ce anterior C. a pus suma de 200 lei în scrumiera autoturismului.

La scurt timp, după obținerea certificatului de autenticitate, C. a mers din nou la M. pentru a-l ruga pe acesta să-l ajute cu privire la înmatricularea unui autoturism înmatriculat în străinătate, însă fără a face vreo programare în acest sens.

Inculpatul M., după verificarea în prealabil a programărilor, i-a spus acestuia să vină la data de 14.09.2015, ora 10:00, precizându-i lui C. că până la ora 14:00 autoturismul este gata.

În acel moment, C. a scos o bancnotă de 200 lei pe care a vrut să o înmâneze lui M., însă acesta i-a făcut semn să o pună pe birou, după care i-a mulțumit.

La scurt timp, C. a părăsit încăperea în care se afla inculpatul M., cu certificatul de autenticitate eliberat.

Din procesele-verbale de redare a înregistrărilor video și audio obținute în baza mandatelor de supraveghere tehnică a rezultat că la data de 10.09.2015, la ora 14:02:26, la ușa unde se afla inculpatul M., poziționat pe scaunul biroului din fața geamului, a venit investigatorul sub acoperire C., acesta purtând o discuție cu M. în legătură cu un autoturism care urma să fie verificat de angajații RAR Tulcea. În cadrul discuției purtate, M. i-a spus investigatorului sub acoperire că „Eu încerc să rezolv, dar nu-ți garantez! Încercăm la trei jumătate, dacă rezolvăm, o băgăm!”, ora 15:30 fiind stabilită pentru reîntâlnirea celor doi.

La data de 10.09.2015, ora 16:02:34, la ușa încăperii în care se afla M., a apărut C., acesta spunându-i că problema sa a fost rezolvată, M. replicând că mai durează până ies actele.

După ce C. i-a mulțumit șefului reprezentanței RAR Tulcea, i-a întins acestuia cu mâna dreaptă o bancnotă a cărei cupiură nu putea fi observată, M. replicându-i să stea liniștit, să aștepte „să iasă actele”, întrucât nu a fost gata, C. părăsind încăperea.

La ora 16:16:39, cei doi au reintrat în birou și au purtat o discuție referitoare la o carte de identitate referitoare la un autovehicul adus din străinătate.

În cadrul discuției purtate s-a stabilit ziua de luni, 14.09.2015, ora 10, întrucât nu erau autoturisme de verificat.

După această discuție, C. i-a oferit inculpatului M. o sumă de bani cu mâna stângă, însă acesta din urmă a ridicat mâna dreaptă, după care i-a indicat, cu degetul arătător de la aceeași mână, o zonă aflată pe biroul său,

deasupra unor hârtii, loc în care C. a lăsat suma de bani, după care ambii au părăsit încăperea.

La data de 07.10.2015, în urma unor discuții prealabile cu inculpatul M., în jurul orelor 11⁰⁰, la sediul reprezentanței Registrului Auto Român Tulcea, s-a prezentat investigatorul sub acoperire C. cu autoturismul marca Peugeot, de culoare gri, cu nr. de înmatriculare, în vederea eliberării unui certificat de autenticitate pentru acest autovehicul.

Cu ocazia constatării infracțiunii flagrante și a efectuării percheziției la sediul reprezentanței RAR Tulcea, pe biroul de lemn folosit de inculpat, într-o tăviță de documente situată pe colțul din stânga al biroului, au fost identificate 4 bancnote cu cupiura de 50 lei, având seriile 058A0153221, 051D1683547, 092E6406181 și 093D6893022, serii regăsite și în cuprinsul procesului verbal întocmit la data de 07.10.2015 cu privire la predarea către investigatorul sub acoperire C. a bancnotelor în vederea constatării infracțiunii flagrante.

Cu privire la activitatea desfășurată de investigatorul sub acoperire C. s-a constatat că, acesta a relatat că la data de 29.09.2015 a obținut o programare la RAR Tulcea pentru data de 06.10.2015. La data respectivă s-a deplasat la sediul reprezentanței Registrului Auto Român Tulcea unde a luat legătura cu numitul P., căruia i-a comunicat faptul că nu are programare pentru autoturismul cu care a venit, dar ar dori să folosească o programare anterioară făcută pentru un alt autoturism. Acesta i-a comunicat că nu depinde de el și trebuie să vorbească cu directorul M.. S-a prezentat la inculpat, spunându-i că dorește să folosească o altă programare, dar M. i-a spus că nu se poate. L-a rugat pe inculpatul M. să îl ajute în acest sens, *întrucât va fi drăguț și va fi mulțumit*, moment în care inculpatul i-a cerut documentele autoturismului și cererea pentru autentificare. I-a înmănat documentele și a scos din buzunar suma de 200 lei. M. i-a indicat cu mâna către pervazul unui geam din hol, spunând “lasă-i acolo”, moment în care s-a conformat și a așezat la locul indicat suma menționată. Ulterior, a introdus autoturismul în hala RAR.

Instanța de fond a reținut că potrivit art.101 alin.3 Cod procedură penală, este interzis organelor judiciare sau altor persoane care acționează pentru acestea, să provoace o persoană să săvârșească sau să continue săvârșirea unei fapte penale, în scopul obținerii unor probe.

Potrivit considerentelor hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului, preluate ca standard de interpretare și aplicare în practica judiciară, în materia provocării, instanța de contencios european a făcut referire la doctrina „caracterului pasiv” al activității pe care trebuie să o desfășoare în această materie agenții statului, potrivit căreia activitatea agenților statului nu poate fi considerată provocare dacă:

- există o suspiciune rezonabilă că o persoană participă la o infracțiune sau pregătește săvârșirea unei infracțiuni;
- activitatea polițiștilor sau a colaboratorilor acestora a fost autorizată în condițiile legii;

- agenții statului sau colaboratorii acestora nu au făcut altceva decât să ofere suspectului o ocazie obișnuită (care nu are caracter special) de a comite o infracțiune.

Curtea europeană a mai statuat că încalcă prevederile Convenției acțiunea de a nu se limita să examineze de o manieră pur pasivă activitatea reclamantului (infractorului) ci agenții statului au exercitat asupra acestuia o influență de natură să-l provoace să comită infracțiunea, în condițiile în care nimic nu arăta că, fără intervenția lor aceasta ar fi fost comisă. S-a reținut că autoritățile nu aveau motive întemeiate să suspecteze faptul că reclamantul era infractor; acesta nu avea cazier judiciar, nu exista vreo anchetă preliminară deschisă împotriva sa și nimic nu indica faptul că ar avea o înclinare să fie implicat în săvârșirea unei anumite infracțiuni, înainte de a fi abordat de poliție.

Curtea a reținut că în cauza de față sunt întrunite elementele provocării cu privire la infracțiunile de luare de mită comise de inculpatul M. pentru actele materiale din 10.09.2015, (două acte materiale) 29.09.2015, 07.10.2015 (investigatori sub acoperire M., C., C.) având în vedere următoarele aspecte:

- informațiile la care fac referire organele de urmărire penală privind implicarea inculpatului în desfășurarea unor activități infracționale de corupție, anterioare intervenției investigatorilor sub acoperire, nu au suport probator;

Reprezentantul Ministerului Public a reținut că, în urma desfășurării activităților de punere în aplicare a măsurilor de supraveghere tehnică a rezultat faptul că inculpatul M., în calitate de șef al reprezentanței RAR Tulcea, poartă discuții cu posesorii de autovehicule în vederea „rezolvării” anumitor probleme legate de verificarea și omologarea acestora de către instituția pe care o conduce.

Astfel, la data de 24.06.2015 inculpatul M. a purtat o discuție telefonică de la terminalul cu numărul de apel, utilizat în comun de angajații RAR Tulcea, cu numitul P. de la Galați. În cadrul discuției purtate, inculpatul M. îi spune lui P. că poate veni la sediul reprezentanței, menționând „E cauza ta! Să te rezolvăm!”.

Într-o altă convorbire telefonică purtată la aceeași dată de M. tot cu o persoană din municipiul Galați, această persoană rugându-l să treacă pe la sediul reprezentanței RAR Tulcea, a doua zi dimineață, pentru ca inculpatul să semneze „o hârtie din aceea cum dați dumneavoastră”, stabilindu-se totodată ora opt dimineața, ca oră de întâlnire.

Din cuprinsul proceselor-verbale de transcriere a activităților desfășurate și înregistrate în baza mandatului de supraveghere tehnică nr. 33/13.08.2015 emis de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Tulcea, a rezultat că la data de 10.09.2015, inculpatul M. a purtat o discuție în mediul ambiental cu o persoană de sex bărbătesc neidentificată, aceasta din urmă spunându-i că a fost trimisă de domnul N. de la Mahmudia cu o autoutilitară marca Iveco Daily. Inculpatul M. i-a spus

acestei persoane să completeze cererea jos la intrare și să aștepte că va cobori verifice „când avem timp să băgăm”.

Sub acest aspect, s-a constatat că majoritatea interceptărilor realizate în prezenta cauză vizează alte persoane, angajați în cadrul reprezentanței Registrului Auto Român-sucursala Tulcea, singurele discuții purtate de inculpatul M. (anterioare acțiunilor întreprinse de investigatorii sub acoperire) fiind cele prezentate mai sus. Însă, în aprecierea judecătorului de drepturi și libertăți, acestea au fost sumare și, în condițiile în care nu se cunoștea contextul în care au avut loc discuțiile și nu au fost identificați interlocutorii, nu se putea concluziona în sensul reținut de organele de urmărire penală. De asemenea, din convorbirile redate nu au rezultat indicii în sensul că inculpatul ar fi pretins, acceptat sau primit bani sau alte foloase în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea îndeplinirii sau neîndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu.

- nu au fost indicii că la datele de 10.09.2015, 29.09.2015, 07.10.2015 inculpatul ar fi desfășurat activități care ar fi putut întruni elementele constitutive ale unor infracțiuni de luare de mită, fără intervenția investigatorilor sub acoperire, care nu s-au limitat în a cerceta în mod pasiv o presupusă activitate infracțională, ci au adresat invitații directe la comiterea unor infracțiuni de corupție;

Din această perspectivă, trebuiau evidențiate următoarele împrejurări: cei trei investigatori s-au deplasat la sediul RAR Tulcea și au inițiat toate întâlnirile cu inculpatul în perioada 10.09.2015-08.10.2015; inculpatul M. nu a pretins și nici nu a acceptat promisiunea primirii unor sume de bani sau alte foloase, ci a primit sume de bani la insistențele investigatorilor, care au arătat în mod expres că vor să urce la inculpat în birou și „să îi mulțumească”, investigatorului M. inculpatul spunându-i în mod expres: „nu-mi trebuie nimic, stai liniștit”.

Totodată, s-a mai precizat că, deși prin ordonanța din data de 07.09.2015 investigatorii sub acoperire C., C. și M. au fost autorizați să desfășoare multiple activități în vederea strângerii probelor în prezenta cauză, aceștia și-au concentrat acțiunile exclusiv în scopul constatării unor fapte penale și obținerii unor probe în modalitatea descrisă.

- mijloacele de probă administrate în acest stadiu procesual nu au relevat date în sensul că inculpatul M. ar fi desfășurat o presupusă activitate infracțională de corupție, în paralel cu acțiunile întreprinse de către investigatorii sub acoperire.

S-a constatat că mijlocul de probă administrat nu conturează existența unor date referitoare la o prezumtivă activitate infracțională de corupție. Astfel, nu a reieșit că inculpatul M. ar fi pretins, acceptat sau primit bani sau alte bunuri în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea sau urgentarea unui act privitor la atribuțiile de serviciu, iar dacă din două înregistrări reiese că inculpatul ar fi primit o sumă de bani și o sacoșă, nu a rezultat însă și scopul primirii acestor bunuri. Afirmațiile acuzării nu au avut suport probator, atâta timp cât nu se cunoștea contextul în care s-au purtat discuțiile prezentate și nu

au existat alte mijloace de probă relevante. Discuțiile redactate au fost lapidare, iar pentru înlăturarea echivocului s-ar fi impus identificarea și audierea interlocutorilor menționați în procesele-verbale de redare a înregistrărilor.

Concluzionând, nu s-a putut reține în sarcina inculpatului M. o prezumtivă activitate care să îmbrace forma ilicitului penal. Ansamblul probator a relevat că activitatea investigatorilor sub acoperire s-a plasat în sfera unei provocări polițienești, întemeiată pe bănuiala nefondată cu privire la o posibilă activitate infracțională a inculpatului și apoi pe colaborarea cu organele de anchetă în timpul participării la organizarea flagrantului, cu scopul de a dovedi că inculpatul M. primește sume de bani în legătură cu urgentarea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu în cadrul reprezentanței Registrului Auto Român Tulcea. Inițiativa a aparținut de fiecare dată investigatorilor sub acoperire, care au manifestat o atitudine provocatoare insistând pentru remiterea banilor și fiind pregătiți să conducă acțiunile în acest sens. S-a reținut că provocarea a fost anterioară comiterii presupuselor fapte de corupție, neexistând date în sensul că inculpatul ar fi pretins sau acceptat sume de bani sau alte bunuri, existând totodată o legătură de cauzalitate directă și imediată între actul provocator și indiciile privind primirea sumelor de bani de către inculpatul M. în datele de 10.09.2015, 29.09.2015 și 07.10.2015. A fost îndeplinită și cea de-a doua condiție a provocării, respectiv inexistența unor indicii că faptele ar fi fost săvârșite fără intervenția celor trei investigatori, astfel cum s-a arătat.

Curtea a constatat că pentru infracțiunea din data de 07.10.2015, organele judiciare nu aveau date că inculpatul M. desfășura activități infracționale de luare de mită, denunțurile martorilor G. și L. fiind aduse la cunoștință lucrătorilor judiciari ulterior datei de 07.10.2015.

În acest sens, denunțul martorului L. a fost înregistrat la DNA- ST Constanța în data de 21.10.2015, la aceeași dată fiind audiat în calitate de martor, iar denunțul martorului G. a fost înregistrat la DNA- ST Constanța în data de 19.10.2015, la aceeași dată fiind audiat în calitate de martor.

S-a constatat că până în data de 07.10.2015, organele judiciare nu aveau date că inculpatul M. desfășura activități infracționale, iar luare la cunoștință despre activitatea infracțională desfășurată, ulterior datei de 07.10.2015 însă cu privire la activități de luare de mită pentru zilele 22.09.2015 și 29.09.2015 nu este de natură să excludă infracțiunea de luare de mită comisă în data de 07.10.2015, sub aspectul încălcării caracterului neloial al administrării de mijloacelor de probă, respectiv prin provocare.

Curtea a constatat că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunilor de luare de mită pentru faptele din zilele de 10.09.2015 (2 acte materiale) 29.09.2015 și 07.10.2015, deoarece nu au fost săvârșite cu conștiința liberă, respectiv cu forma de vinovăție prevăzută de lege, câtă vreme decizia inculpatului a fost luată în urma unei provocări active din partea investigatorilor sub acoperire M., C. și C.. Pe baza principiului „in dubio pro reo”, Curtea a reținut că, dacă investigatorii sub acoperire nu ar fi procedat în maniera descrisă, inculpatul M. nu ar fi primit banii respectivi.

Față de aceste considerente, s-a dispus achitarea inculpatului M. în temeiul art.16 lit.b) teza a II-a din Codul de procedură penală, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de luare de mită.

Cu privire la infracțiunea de luare de mită din data de 22.09.2015, Curtea a constatat că inculpatul M. în calitate de șef al reprezentanței Registrului Auto Român - Sucursala Tulcea, a primit de la martorul G., suma de 100 lei, întrucât a urgentat efectuarea verificărilor tehnice a autoturismului marca AUDI A4, tip Break, aparținând acestuia, în vederea eliberării unui certificat de autenticitate și a unei cărți de identitate a autoturismului anterior menționat, fără a avea programare prealabilă în acest sens.

Din declarația martorului G. a rezultat faptul că, la data de 20.09.2015 a venit în România, aducând un autoturism marca Audi A4, achiziționat din Germania.

În vederea înmatriculării pe numele său, fiind necesare eliberarea unui certificat de autenticitate și a unei cărți de identitate de către Registrul Auto Român, martorul G. a apelat Call Center-ul RAR pentru o programare în acest sens.

Datorită faptului că, în urma efectuării demersurilor pentru o programare prealabilă, răspunsul a fost că nu sunt date disponibile până la data de 08.10.2015, martorul s-a deplasat, la indicația operatorului, la sediul RAR Constanța, în vederea efectuării în regim de urgență a activităților necesare, G. trebuind să se întoarcă în Germania cu autoturismul.

Întrucât nici la RAR Constanța nu au existat posibilități de efectuarea a activităților necesare la autoturismul marca Audi A 4 deținut de martor în regim de urgență, G. s-a îndreptat către RAR Tulcea, reprezentanța RAR cea mai apropiată pentru a vedea dacă există date disponibile la această reprezentanță.

Ajuns la sediul RAR Tulcea, martorul a fost îndrumat de paznicul reprezentanței către inculpatul M., motiv pentru care G. a mers în biroul acestuia.

A mai declarat G. că i-a expus inculpatului M. motivul prezenței sale la sediul RAR Tulcea, inculpatul răspunzându-i să aștepte până în jurul orelor 14⁰⁰-14³⁰, întrucât dacă nu vor mai fi programate autoturisme spre verificare, îl va ajuta și pe martor cu privire la eliberarea certificatului de autenticitate și a cărții de identitate a autoturismului marca Audi A 4.

În jurul orelor 14³⁰-14⁴⁵, martorul a revenit în biroul inculpatului M., i-a remis acestuia suma de 100 lei compusă dintr-o bancnotă cu cupiura de 100 lei în scopul de a se rezolva problemele cu autoturismul său, sumă lăsată de martor pe biroul inculpatului M., în fața acestuia.

În momentul în care a vrut să iasă din birou, inculpatul M. l-a întors pe acesta din drum, înmânându-i o cerere care urma să fie aprobată de inculpat, pe care G. trebuia să o completeze.

Martorul a mers ulterior la casierie, a completat înscrisurile necesare și a parcat autoturismul marca Audi A 4 la poziția nr.2, în vederea efectuării activităților solicitate.

După ce autoturismul a fost verificat de angajații RAR Tulcea, martorul a mers la casieria reprezentanței unde a achitat taxa de verificare și eliberare a documentelor necesare, respectiv suma de 340 lei.

Aspectele declarate de martorul G. s-au coroborat cu procesul verbal de vizionare a imaginilor și de redare a convorbirilor și comunicărilor purtate în mediul ambiental de martor cu inculpatul M..

În urma vizionării clipului *DVR DVR 2_02_20150922_080000_009.avi* conținut de suportul optic inscripționat DVD 59/2015, s-a observat cum, la data de 22.09.2015 la ora 13:50:00, în birou intră inculpatul M. urmat la scurt timp de un bărbat necunoscut, identificat ulterior ca fiind martorul G..

Martorul G. s-a apropiat de biroul inculpatului M., la care acesta se afla așezat, în timp ce a extras cu mana dreapta o bancnotă având cupiura de 100 lei pe care a așezat-o pe birou în fața inculpatului.

După plecarea martorului G., M. a împins cu un obiect, fără a o atinge, bancnota lăsată de acesta sub suportul de documente situat pe colțul din stânga al biroului său.

Totodată, s-a menționat faptul că, în urma predării rapoartelor de verificare de către reprezentanța RAR Tulcea, a fost identificat raportul cu nr. TL 00848705, privind autoturismul marca Audi A4 Break, prezentat de martorul G., biletul de programare nr. 7650296, purtând mențiunile: „Nu s-a prezentat clientul până la ora 14⁰⁰”, „Disponibil a se efectua o programare de urgență pentru auto Audi tip A4, azi 22.09.2015 în intervalul 14³⁰ – 15⁰⁰”, precum și semnătura inculpatului M..

În urma predării rapoartelor de verificare de către reprezentanța RAR Tulcea, a fost identificat raportul cu nr. TL 00848705, privind autoturismul marca Audi A4 Break, prezentat de martorul G., biletul de programare nr. 7650296, purtând mențiunile: „Nu s-a prezentat clientul până la ora 14⁰⁰”, „Disponibil a se efectua o programare de urgență pentru auto Audi tip A4, azi 22.09.2015 în intervalul 14³⁰-15⁰⁰”, precum și semnătura inculpatului M..

Cu privire la infracțiunea de luare de mită din data de 29.09.2015, Curtea a constatat că inculpatul M., în calitate de șef al reprezentanței Registrului Auto Român - Sucursala Tulcea, a primit de la martorul L., suma de 50 lei, întrucât a urgentat eliberarea certificatului de autenticitate pentru autoturismul marca Mercedes Benz, model AMG, de culoare maro metalizat, având nr. de înmatriculare, fără a avea programare prealabilă în acest sens.

Din declarația martorului L. a rezultat că la sfârșitul lunii septembrie 2015 s-a deplasat la sediul RAR Tulcea în vederea efectuării unei verificări tehnice și eliberării unui certificat de autenticitate, fără a avea o programare prealabilă, la autoturismul marca Mercedes Benz, model AMG, cu nr. de înmatriculare, deținut de un prieten de-al său.

În sensul arătat anterior, martorul a mers în biroul inculpatului M. și i-a solicitat acestuia să-l ajute cu efectuarea verificării, inculpatul spunându-i să revină în jurul orelor 14⁰⁰-14³⁰, reprezentanța RAR Tulcea fiind foarte aglomerată la momentul discuției dintre cei doi.

L. s-a conformat și a revenit la ora stabilită, a completat o cerere și a parcat autoturismul la poziția nr. 1 în fața halei de verificări.

După efectuarea verificării, martorul a urcat în biroul inculpatului M. pentru a-i mulțumi pentru ajutorul acordat și i-a oferit acestuia suma de 50 de lei, sumă pe care a pus-o sub o cutie de șervețele aflată pe biroul inculpatului.

Martorul i-a mulțumit verbal inculpatului M., după care a părăsit biroul fără ca inculpatul să-i mai spună ceva sau să ia banii din locul unde fuseseră lăsați. În urma predării de către reprezentanța RAR Tulcea a rapoartelor de verificare, a fost identificat raportul nr. TL00848855 întocmit pentru autoturismul marca Mercedes Benz, prezentat la data de 29.09.2015 de martorul L., biletul de programare anexă nr. 7695889 prezentând de asemenea, mențiuni privind poziția pe locurile de verificare, ora de verificare, efectuate și semnate de inculpatul M., în calitate de șef al reprezentanței.

Din conținutul procesului verbal de vizionare a imaginilor și de redare a convorbirilor și comunicărilor purtate în mediul ambiental, a rezultat că, în data de 29.09.2015 la ora 12:52:20, în încăpere se află numitul M., poziționat la biroul din fața geamului, moment în care se aude o bătaie în ușă, acesta răspunzând cu „Da!”, în cadrul ușii apărând o persoană necunoscută, identificată ulterior ca fiind martorul L..

Cei doi își strâng mâinile, iar L. se îndreaptă spre ușa de acces și părăsește biroul.

În data de 29.09.2015 la ora 14:37:08, în birou a intrat inculpatul M., care avea asupra sa niște hârtii de format A4, a fost urmat de martorul L., M. s-a poziționat în spatele biroului din fața geamului, iar L. i-a dat cu mâna dreaptă un alt document de format A4, pe care M. l-a luat cu aceeași mână. În momentele următoare, L. a ținut ceva de mici dimensiuni, sub forma unor hârtii, împăturit, în mâna dreaptă pe care l-a mutat în mâna stângă și i-a introdus în buzunarul bluzei de trening pe care o purta. M. a lucrat ceva pe biroul său, după ce a terminat i-a dat lui L. un document de format A4, probabil cel pe care i-l dăduse inițial aceasta din urmă și a purtat o scurtă discuție.

În data de 29.09.2015 la ora 15:39:14, în încăpere intră inculpatul M. care are în mâna dreaptă niște documente de format A4, urmat fiind de L. care, în timp ce M. se îndreaptă spre biroul aflat în fața geamului, cu mâna dreaptă ridică o cutie de carton aflată pe biroul din centrul încăperii, iar cu mâna stângă introduce niște hârtii sub forma unor bancnote sub aceasta, după care părăsește încăperea cei doi purtând o scurtă discuție.

După discuția avută cu martorul L., din cuprinsul procesului verbal din data de 16.10.2015, întocmit de organele de poliție judiciară din cadrul D.G.A. Tulcea, la ora 16:02:14, în încăpere se afla numitul M. care s-a ridicat de la biroul său aflat în fața geamului, s-a îndreptat spre biroul aflat în centrul încăperii unde cu mâna dreaptă a ridicat niște hârtii de format A4 aflate pe biroul său, le-a ținut ridicate cu mâna stângă, iar cu mâna dreaptă a mutat cutia de carton aflată pe biroul din mijloc. Sub această cutie se afla aceeași hârtie de forma unei bancnote menționată anterior și lăsată de persoana

neidentificată, dar care în imaginile captate s-a observat că era o bancnotă având cupiura de 100 de lei, sumă pe care a apucat-o cu degetul mare și cel arătător al mâinii, a așezat-o cu grijă sub documentele sale apoi a pus deasupra acestei sume hârtiile de format A4 pe care le ținea ridicate cu mâna stângă, a așezat cu grijă documentele apoi de pe birou a luat o altă hârtie de format A4 pe care a așezat-o deasupra acestora și a părăsit încăperea.

La ora 16:28:16, M. cu mâna stângă, apoi ajutându-se cu mâna dreaptă a căutat în documentele sub care anterior a pus suma de bani și a luat din acel loc o hârtie de format mic sub forma unei bancnote care pare a fi chiar bancnota lăsată anterior de acesta, însă nu s-a observat ce face exact cu aceasta.

În urma predării de către reprezentanța RAR Tulcea a rapoartelor de verificare, a fost identificat raportul nr. TL00848855 întocmit pentru autoturismul marca Mercedes Benz, prezentat la data de 29.09.2015 de martorul L., biletul de programare anexă nr. 7695889 prezentând de asemenea, mențiuni privind poziția pe locurile de verificare, ora de verificare, efectuate și semnate de inculpatul M., în calitate de șef al reprezentanței.

Curtea a constatat că martorii denunțatori G. și L., au dat bani, cu titlu de mită, inculpatului M. din propria inițiativă, fără a acționa la solicitarea organelor judiciare.

Având în vedere că infracțiunile de luare de mită, comise în zilele de 22.09.2015 și 29.09.2015, de către inculpatul M. se probează, Curtea a dispus antrenarea răspunderii penale pentru acestea.

Cu privire la infracțiunile de mărturie mincinoasă comise de inculpații A., M. și S., Curtea a constatat că mijloacele de probă administrate nu au probat existența infracțiunilor anterior menționate.

S-a constatat că o condiție premisă pentru reținerea infracțiunii de mărturie mincinoasă privește o declarație necorespunzătoare adevărului dată de o persoană audiată în calitate de martor.

Prin încheierea penală din data de 19.01.2016 pronunțată de Curtea de Apel Constanța-Secția Penală și pentru Cauze cu Minori, definitivă prin Încheierea nr. 452/30.03.2016 a I.C.C.J., au fost excluse următoarele mijloace de probă administrate pe parcursul urmăririi penale: declarațiile martorilor A. din data de 13.10.2015, M. din data de 13.10.2015 și S. din data de 21.10.2015.

Având în vedere înlăturarea declarațiilor date în calitate de martori de către numiții A., M. și S. s-a constatat lipsa condiției premisă pentru mărturia mincinoasă, respectiv o declarație necorespunzătoare adevărului dată în calitate de martor.

Pentru aceste motive, Curtea i-a achitat pe inculpații A., M. și S. pentru comiterea infracțiunii de mărturie mincinoasă pentru că infracțiunile nu există, potrivit art. 16 lit. a din Codul de procedură penală.

În drept, fapta inculpatului M. care, la data de 22.09.2015, în calitate de șef al reprezentanței Registrului Auto Român - Sucursala Tulcea, a primit de la martorul G., suma de 100 lei, întrucât a urgentat efectuarea verificărilor tehnice a autoturismului marca AUDI A4, tip Break, aparținând acestuia, în

vederea eliberării unui certificat de autenticitate și a unei cărți de identitate a autoturismului anterior menționat, fără a avea programare prealabilă în acest sens întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prev. de art. 6 din Legea nr.78/2000 rap. la art.289 alin1 Cod penal.

Fapta inculpatului M. care la data de 29.09.2015, în calitate de șef al reprezentanței Registrului Auto Român-Sucursala Tulcea, a primit de la martorul L., suma de 50 lei, întrucât a urgentat eliberarea certificatului de autenticitate pentru autoturismul marca Mercedes Benz, model AMG, de culoare maro metalizat, având nr. de înmatriculare, fără a avea programare prealabilă în acest sens, de art. 6 din Legea nr.78/2000 rap. la art.289 alin1 Cod penal.

Sub aspect subiectiv, inculpatul a acționat cu intenție directă, conform art.16 alin. (3) lit. a Cod penal.

La individualizarea pedepsei și proporționalizarea acesteia, instanța a avut în vedere dispozițiile art.74 C.pen., potrivit cărora stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu periculozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

Împrejurările și modul de comitere a infracțiunii precum și mijloacele folosite. Starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită.

Inculpatul M., la data de 22.09.2015, în calitate de șef al reprezentanței Registrului Auto Român - Sucursala Tulcea, a primit de la martorul G., suma de 100 lei, pentru a urgenta efectuarea verificărilor tehnice a autoturismului marca AUDI A4, tip Break, în vederea eliberării unui certificat de autenticitate și a unei cărți de identitate a autoturismului anterior menționat, fără a avea programare prealabilă în acest sens; de asemenea, la data de 29.09.2015, inculpatul M. care în calitate de șef al reprezentanței Registrului Auto Român - Sucursala Tulcea, a primit de la martorul L., suma de 50 lei, întrucât a urgentat eliberarea certificatului de autenticitate pentru autoturismul marca Mercedes Benz, model AMG, de culoare maro metalizat, având nr. de înmatriculare, fără a avea programare prealabilă în acest sens,

Natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului.

Inculpatul nu era cunoscut cu antecedente penale.

Conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal.

Inculpatul a manifestat o atitudine procesuală nesincă.

Nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială.

M., șef al reprezentanței Registrului Auto Român Tulcea.

În raport de circumstanțele reale concrete ale comiterii faptelor, dar și cele personale ale inculpatului, s-au stabilit pedepse cu închisoare.

În cauză, Curtea a reținut în favoarea inculpatului M. circumstanța atenuantă prev. de art. 75 alin. 2 lit. b Cod penal având în vedere valoarea redusă a sumelor de bani primite cu titlu de mită (100 lei, pentru fapta din 22.09.2015 și 50 de lei pentru fapta din 29.09.2015) și scopul pentru care s-au primit banii cu titlu de mită, (urgentarea efectuării verificărilor tehnice în vederea eliberării unor certificat de autenticitate și a unei cărți de identitate a

autoturismului) împrejurări care au relevat o gravitate redusă a infracțiunilor comise.

Având în vedere aspectele expuse mai sus cu privire la pericolul social relativ redus la faptei comise, raportat la quantumul sumei primită cu titlu de mită, la faptul că inculpatul nu a avut antecedente penale și raportat la situația sa familială având un copil minor în întreținere, Curtea a constatat că se impune aplicarea unei pedepse.

În acest context instituția suspendării executării pedepsei sub supraveghere răspunde pe deplin exigențelor cauzei, Curtea, în virtutea obligațiilor pe care le-a instituit în sarcina inculpatului, fiind convinsă asupra reeducării acestuia pe perioada termenului de supraveghere.

S-a avut în vedere că interzicerea unor drepturi, așa cum au fost prevăzute în instituția suspendării executării pedepsei, garantează pe o perioadă determinată excluderea inculpatului din funcțiile publice, acest aspect fiind apt a garanta de asemenea îndreptarea acestuia.

În acest context instanța a constatat că sunt îndeplinite cumulativ condițiile prev. de art.91 alin.1 lit.a-d Cod penal, întrucât în raport de condițiile legale dar și de persoana infractorului, de conduita avută de acesta anterior săvârșirii infracțiunii, de perspectivele sale de îndreptare și că aplicarea unei pedepse orientată către valori minime legale și chiar fără executarea acesteia, este suficientă și poate preîntâmpina revenirea inculpatului în mediul infracțional.

Împotriva hotărârii au declarat apel Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Constanța și inculpatul M..

Parchetul a criticat hotărârea sub două aspecte:

a). greșita achitare a inculpatului M. sub aspectul comiterii a patru infracțiuni de luare de mită și greșita reținere a circumstanței atenuante prev. de art.75 alin.2 lit.b Cod penal.

În motivele scrise și în susținerea orală Parchetul arată că instanța de fond a reținut în mod greșit existența unei provocări în activitatea investigatorilor sub acoperire în condițiile în care intenția inculpatului era deja conturată în momentul folosirii acestora.

La data efectuării activităților de către investigatori existau date cu privire la faptul că, la nivelul R.A.R Tulcea, angajații primeau bani pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, făcându-se trimitere la pronunțarea unor hotărâri de condamnare, a altor persoane, pentru fapte similare celei reținute în sarcina inculpatului M..

De asemenea, s-a arătat că martorii L. și G., au confirmat pretinderea și remiterea unor sume de bani inculpatului M., având același *modus operandi*, primind bani, nu înainte de efectuarea actului ce intra în atribuțiile sale de serviciu ci după efectuarea acestuia.

Pe cale de consecință s-a solicitat reținerea vinovăției inculpatului M. pentru 6 infracțiuni de luare de mită și înlăturarea dispozițiilor art.75 alin.2 lit.b Cod penal, nefiind îndeplinite condițiile reținerii vreunei circumstanțe atenuante.

b) greșita achitare a inculpaților A., M. și S. sub aspectul săvârșirii infracțiunii de mărturie mincinoasă prev. de art.273 alin.2 și alin.2 lit.d Cod penal.

Parchetul reține că chiar dacă judecătorul de cameră preliminară a înlăturat declarațiile celor trei inculpați, date în calitate de martori, infracțiunea de mărturie mincinoasă s-a consumat în momentul audierii acestora de către procuror, fiind fără relevanță înlăturarea declarațiilor din materialul probator, în procedura Camerei preliminare.

Inculpații au conștientizat că prin declarațiile date îl favorizează pe inculpatul M. și prin aceasta îngreunează aflarea adevărului.

În susținerea vinovăției inculpaților, pentru infracțiunea de mărturie mincinoasă, parchetul face trimitere la declarația martorei B. care a afirmat că inculpatul A. s-a aflat în data de 13 octombrie 2015 în biroul inculpatului M. pentru a-i înmâna un bilet cu numărul acestuia de telefon, inculpatul M. având calitatea de apărător într-o cauză civilă a părinților lui A.. Din verificările efectuate a rezultat, însă, că inculpatul M. nu i-a reprezentat în instanță pe părinții inculpatului A..

În realitate, susține parchetul, inculpatul s-a deplasat în biroul inculpatului M. pentru a-i remite o sumă de bani deoarece acesta din urmă i-a facilitat efectuarea unei verificări R.A.R. și obținerea certificatului de înmatriculare.

De fiecare dată, inculpatul M., după ce primea sumele de bani răspundea „Stați liniștit, mulțumesc frumos!”.

Cu privire la inculpatul M., parchetul reține că în data de 22 septembrie 2015 i-a remis inculpatului M. suma de 150 lei, cu titlu de recompensă pentru urgentarea emiterii certificatului de înmatriculare.

Nu este reală, susține parchetul, afirmația inculpatului M. în sensul că i-a restituit inculpatului M. o sumă de bani pentru cumpărarea unui bun, pentru că altfel, inculpatul M. nu ar fi ascuns banii primiți în schimbul încălcării atribuțiilor sale de serviciu.

Ca atare, acesta a făcut afirmații mincinoase în momentul audierii sale de procuror și, ca atare, rezultă cu evidență intenția sa de a face o declarație necorespunzătoare adevărului.

Cu privire la inculpatul S., parchetul reține că afirmațiile sale în sensul remiterii unei sume de bani către inculpatul M. cu titlu de împrumut sunt mincinoase. Inculpatul M. a arătat că dorea să refuze suma de bani datorită problemelor financiare pe care inculpatul S. le-ar fi avut în momentul respectiv.

Însă, din înregistrările ambientale, rezultă că inculpatul Ștefan Romeo a urmărit urgentarea verificărilor R.A.R și obținerea certificatului de înmatriculare.

În momentul primirii banilor inculpatul M. a avut aceeași reacție, respectiv de a ascunde banii între documentele de pe birou.

Ca atare, parchetul susține că sunt probe care arată vinovăția inculpaților A., M. și S. pentru săvârșirea infracțiunii de mărturie mincinoasă.

Apelantul inculpat M. a solicitat desființarea hotărârii pronunțată de instanța de fond și achitarea pentru toate infracțiunile reținute în sarcina sa.

A arătat ă sunt îndeplinite condițiile provocării din partea agenților statului, fiind pe deplin aplicabilă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. În cauză nu există date din care să rezulte predispoziția apelantului inculpat M. în săvârșirea vreunei infracțiuni și ca atare folosirea investigatorilor sub acoperire este nelegală.

De asemenea, se impune achitarea inculpatului și cu privire la infracțiunile de luare de mită reținute de instanța de fond, cu privire la martorii L. și G.. În raport de aceștia nu poate fi reținută provocarea însă atitudinea lor insistentă, a limitat libertatea de voință a inculpatului ceea ce nu-l poate plasa în zona unei răspunderi penale.

În subsidiar, a apreciat că în cauză există o rezoluție unică și, ca atare, se impune reținerea unei singure infracțiuni de luare de mită în formă continuată și nu șase infracțiuni.

Ca atare se impune schimbarea încadrării juridice și reținerea dispozițiilor art.289 alin.1 Cod penal cu aplicarea art.35 alin.1 Cod penal.

Înalta Curte de Casație și Justiție examinând apelurile declarate prin prisma dispozițiilor art.420 și următoarele din Codul de procedură penală, constată că acestea sunt nefondate pentru următoarele considerente:

A. Aplicabilitatea principiului loialității administrării probelor în materia investigatorilor sub acoperire (agenți provocatori).

Potrivit dispozițiilor art.101 alin.3 din Codul de procedură penală, este interzis organelor judiciare penale sau altor persoane care acționează pentru acestea să provoace o persoană să săvârșească ori să continue săvârșirea unei fapte penale, în scopul obținerii unor probe.

Provocarea investigatorilor sub acoperire reprezintă acțiunea neloială realizată în scopul obținerii de probe, constând în determinarea cu știință a unei persoane să comită o infracțiune sau să continue săvârșirea unei infracțiuni.

Rațiunea interdicției provocării săvârșirii unei infracțiuni constă în aceea că statul, prin agenții săi, nu poate să-și depășească competența de a aplica legea, prin instigarea unei persoane să săvârșească o infracțiune, iar apoi să declanșeze împotriva acesteia mecanismul unei proceduri penale cu scopul tragerii la răspundere penală.

Legea procesual penală, creează așadar, limitele exercitării activităților investigatorilor sub acoperire în vederea protecției persoanelor împotriva provocărilor provenite din partea acestora, precum și în scopul protecției integrității sistemului justiției penale, care evident ar fi compromisă dacă instanța ar fi nevoită să-și fundamenteze o hotărâre de condamnare pe baza unor probe rezultate din utilizarea unor procedee ilicite.

Codul de procedură penală în vigoare - care preia esența principiului loialității procedurii penale astfel cum era reglementat în art.68 din Codul de procedură penală anterior - consacră fundamentul interzicerii folosirii agenților provocatori în art.101 alin.3 din Codul de procedură penală.

În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, agenții provocatori au fost definiți ca agenți ai statului sau orice persoană care acționează sub coordonarea sau supravegherea unei autorități, care, în activitatea desfășurată își depășesc limitele atribuțiilor conferite de lege de a acționa în scopul relevării activității infracționale a unei persoane, provocând-o pe aceasta să comită infracțiunea, în vedere administrării de probe în acuzare.

În esență, Curtea a subliniat limitarea utilizării agenților sub acoperire și necesitatea de a pretinde garanții împotriva abuzurilor. A considerat că nici chiar interesul general al societății nu poate justifica folosirea probelor obținute în urma provocării poliției (cauza Ludi c. Elveției). **Utilizarea metodelor speciale de investigație, în speță a investigatorilor sub acoperire nu poate încălca *per se* dreptul la un proces echitabil atunci când agenții implicați nu se limitează la o atitudine pasivă de cercetare a unei infracțiuni, ci incită o persoană în săvârșirea infracțiunii, în scopul de a oferi probe pentru începerea urmăririi penale (cauza Ali c. României; cauza Khudobin c. Rusiei; cauza Ramanauskas c. Lituaniei; Constantin și Stoian c. României; Eurofinacom c. Franței.**

Rolul investigatorului sub acoperire nu este acela de a determina la săvârșirea unei infracțiuni pentru obținerea de probe, activitatea sa principală trebuie să fie concentrată în jurul observării modului în care se desfășoară activitatea infracțională și punerea la dispoziția organelor competente a datelor și informațiilor obținute ca urmare a desfășurării misiunii secrete.

Analizând jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în această materie se observă existența mai multor condiții a căror îndeplinire cumulativă face ca activitatea investigatorilor sub acoperire să poată fi considerată o activitate pasivă și, ca atare, să nu poată fi reținută provocarea. Neîndeplinirea uneia sau a mai multor condiții conduce, în mod obligatoriu, la constatarea existenței provocării, astfel încât, aceste probe nu pot fundamenta o hotărâre de condamnare.

Astfel, prima condiție are în vedere existența unei suspiciuni rezonabile că o persoană participă la săvârșirea unei infracțiuni ori are o predispoziție de a se implica în activități infracționale.

Predispoziția de a comite infracțiuni constituie un criteriu esențial dar aceasta trebuie analizată cu prudență de instanță.

Rațiunea instanței europene nu a fost aceea de a lăsa o marjă largă de apreciere a organelor de urmărire penală ci de a limita acțiunile investigatorilor sub acoperire prin impunerea existenței unei baze factuale care să justifice, în mod rezonabil, că o persoană este implicată în comiterea unei infracțiuni sau că pregătește săvârșirea unei infracțiuni (cauza Bannikova c. Rusiei; Pyrgiotakis c. Greciei)

A doua condiție are în vedere existența unei autorizații dată în condițiile legii pentru activitatea organelor de urmărire penală sau a colaboratorilor acestora.

Cea de-a treia condiție are în vedere comportamentul agenților statului care nu trebuie să facă altceva decât să ofere făptuitorului o oportunitate de a comite o infracțiune.

Din această perspectivă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului verifică dacă persoana în cauză a fost supusă unor presiuni din partea autorităților de a comite infracțiunea (cauza Bannikova c. Rusiei, *Șholer c. Germaniei*; Ali c. României; Ciprian Vlăduț și Ivan Florin Pop c. România;).

Din perspectiva legislației naționale se impune a se reține că suspiciunea rezonabilă trebuie să rezulte din datele sau probele existente la dosarul cauzei, anterior declanșării activităților investigative.

Va fi apreciată ca neloială activitatea investigatorilor sub acoperire în absența oricărei suspiciuni rezonabile, chiar dacă în urma acestora a rezultat comiterea unei infracțiuni.

Continuarea ulterioară a activității investigatorului sub acoperire nu este suficientă pentru a dovedi lipsa provocării deoarece, absența existenței unei suspiciuni rezonabile relevă caracterul *ab initio* arbitrar al organelor judiciare precum și nelegalitatea procedurii probatorii.

Pe de altă parte, existența unei suspiciuni rezonabile cu privire la pregătirea sau comiterea unei infracțiuni nu conduce, *per se*, la concluzia loialității activităților investigative. Astfel, chiar dacă există o suficientă bază factuală pentru a suspecta pregătirea sau comiterea unei infracțiuni, organele de urmărire penală au obligația de a impune investigatorului sub acoperire crearea doar a unei oportunități obișnuite de a comite o infracțiune, fără ca acesta să aibă o atitudine activă care să determine făptuitorul să săvârșească fapta.

A1.Înalta Curte, examinând apelul parchetului, prin prisma criticilor formulate, cu respectarea efectului devolutiv al căii de atac, în baza propriei analize, apreciază ca fiind legală și temeinică analiza instanței de fond.

Procedura urmată de investigatorii sub acoperire a fost de natură a încălca principiile care guvernează materia obținerii probelor, activitatea acestora depășind caracterul pasiv, constituind indubitabil, o atitudine provocatoare manifestată insistent, determinându-l pe inculpatul M. să comită infracțiunea. Utilizarea unor asemenea procedee nu este compatibilă cu dreptul la un proces echitabil, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, subliniind, astfel cum s-a arătat anterior că limitele tehnicilor speciale de investigație trebuie să fie clare, iar când inculpatul susține că a fost instigat se impune ca instanța să verifice atent materialul probator administrat.

Ca stare de fapt, s-a reținut, în esență, că în perioada 10 septembrie 2015 - 7 octombrie 2015 a săvârșit 6 infracțiuni de luare de mită constând în aceea că, a primit, în calitate de șef de reprezentanță R.A.R Tulcea, de la patru investigatori sub acoperire și de la 2 martori, sume de bani cuprinse între 50 și 200 lei pentru urgentarea efectuării de verificări tehnice periodice ITP, respectiv urgentarea eliberării certificatelor de autenticitate pentru autoturisme.

De asemenea, s-a reținut comiterea către inculpații A., M. și S. a infracțiunii de mărturie mincinoasă constând în aceea că, în declarațiile de martori, au făcut afirmații nereale și nu au spus tot ce știau în legătură cu faptele cu privire la care au fost întrebați, referitoare la motivul pentru care în data de 22

septembrie 2015 și în data de 5 octombrie 2015 s-au aflat în biroul inculpatului M. și care a fost conținutul discuțiilor pe care le-au purtat cu acesta.

În ceea ce privește prima condiție cerută de lege, aceea a existenței unei suspiciuni rezonabile cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni, Înalta Curte, reține că din analiza proceselor verbale de transcriere a activităților desfășurate în baza mandatului de supraveghere tehnică nr.33 din 13.08.2015 emis de judecătorul de drepturi și libertăți, dar și din redarea celorlalte interceptări, rezultă în principal, activități care vizează alte persoane, discuțiile purtate de inculpatul M. fiind sumare, în condițiile în care nu se cunoaște exact contextul acestora. Expresiile folosite de inculpat, analizate izolat, în lipsa altor elemente edificatoare, nu creează o suspiciune rezonabilă cu privire la pretinderea, acceptarea sau primirea unor sume de bani pentru îndeplinirea sau neîndeplinirea corespunzătoare a îndatoririlor sale de serviciu.

În ceea ce privește depășirea atitudinii pasive a investigatorilor sub acoperire, Înalta Curte reține declarația martorului M. dată la instanța de fond în 23 septembrie 2016 în care se arată că: „... la un moment dat a venit și inculpatul M. și am observat o persoană care era acolo. Aceasta a spus că dorea să discute cu inculpatul, acesta a fost de acord în sensul că i-a spus „Spuneți ce doriți, după care următoarele cuvine au fost „Stai mă. Ce faci mă”... În momentul în care a venit M., m-a invitat să merg în biroul lui, acesta aflându-se la etaj, iar eu și cealaltă persoană ne aflam în holul de la parter.

La etaj am urcat cu inculpatul M., iar după noi a venit și cealaltă persoană neinvitată „... După noi a pătruns în birou și cealaltă persoană neinvitată, inculpatul M. nu a spus nimic... Acea persoană dorea să discute cu inculpatul M. despre efectuarea unei programări... arăt faptul că acea persoană mi s-a părut foarte insistentă și chiar am crezut că are o problemă ...”.

Sub aspectul atitudinii provocatoare a investigatorilor sub acoperire, Înalta Curte reține că declarația martorului M. se coroborează cu declarația martorului P. (23.09.2016/ Curtea de Apel Constanța) care a arătat că: „... în calitate de referent am fost sesizați de către ingineri cu privire la faptul că, unii clienți plasau diferite sume de bani, fie pe bordul mașinii, fie în cuprinsul actelor, fie în zona scrumierei, acestea fiind oferite cu titlu de mulțumire la un moment dat l-am văzut pe C. ... i-am spus să meargă la casierie ... după un interval de timp mi-a solicitat să mă apropiu un pic, a dat mâna cu mine în semn de mulțumire, m-am apropiat, am dat mâna cu el și mi-a înmănat suma de 100-150 lei ... Eram speriat, m-am întâlnit cu inculpatul M.... am aruncat banii în toaletă ... În data de 8.10. s-a prezentat la R.A.R. o altă persoană, după ce s-a făcut inspecția, a vrut să-i mulțumească inculpatului M.. Știu că inculpatul i-a dat actele în sala de clienți, acea persoană i-a spus că vrea să-i mulțumească, inculpatul i-a spus că nu era nevoie, după care persoana a plecat, s-a reîntors și s-a dus direct în biroul inculpatului. După un interval scurt de timp au intervenit și ofițerii D.G.A. Arăt că în perioada septembrie -

octombrie 2015 au fost multe încercări de intervenire la angajații din cadrul RAR...”

Martorul G. în declarația dată la 30 august 2017 la Curtea de Apel Constanța - persoana cu care investigatorii sub acoperire au intrat în contact direct, acesta neavând nicio atribuție cu privire la eliberarea cărților de identitate, a certificatului de autenticitate, respectiv ITP ci doar atesta service-urile pentru buna funcționare a acestora - arată că: ... „, nu s-a discutat de sume de bani cu anumite persoane pentru a interveni pe lângă persoanele din prezenta cauză pentru a-și încălca atribuțiile de serviciu ... Nu am cunoștință dacă inculpatul M. a solicitat sume de bani pentru a-și îndeplini atribuțiile ... nu cunosc calitatea investigatorilor sub acoperire dar am îndrumat diverse persoane către șeful RAR pentru diverse probleme...” numele C. și M., nu le cunosc și nu îmi spun nimic...”

Afirmațiile martorului G. sunt însă infirmate de investigatorul sub acoperire M.. Acesta, în declarația dată la 10 aprilie 2018 la Înalta Curte de Casație și Justiție, precizează că l-a cunoscut pe martor în septembrie 2015 când s-a deplasat la R.A.R Tulcea pentru a efectua inspecția tehnică periodică la un autoturism înmatriculat în Bulgaria. Nu știa calitatea acestui martor dar a fost trimis la această persoană în condițiile în care i se atribuisse o identitate protejată.

Depășirea limitelor prevăzute de lege este relevată de însuși investigatorul sub acoperire M. care, în aceeași declarație precizează că: „... *inițiativa de a merge în biroul inculpatului M. am avut-o eu, după ce a fost efectuată inspecția tehnică a autoturismului, scopul fiind acela de a-i mulțumi ... deplasarea la biroul inculpatului M. am făcut-o împreună, însă acesta nu mi-a pretins vreo sumă de bani ... i-am lăsat pe birou suma de 150 RON. În momentul în care i-am pus inculpatului M. banii pe birou, acesta se îndrepta spre ieșirea din încăpere și nu știu dacă a văzut sau nu suma respectivă... nu știu dacă a văzut momentul în care eu am scos din portmoneu cei 150 RON... în intervalul de timp în care am stat cu acesta în birou nu s-a îndreptat spre locul unde am lăsat 150 lei, ieșind împreună din încăpere ... În sala de așteptare am purtat discuții cu inculpatul M., discuțiile fiind legate însă strict de efectuarea inspecției tehnice și despre faptul că nu aveam programare ... După ce am luat toate actele, m-am întâlnit cu inculpatul M. și l-am întrebat dacă este mulțumit, a afirmat „stai liniștit”...*”

Cât privește suspiciunile rezonabile sub aspectul primirii de către funcționarii RAR Tulcea a unor sume de bani pentru încălcarea atribuțiilor de serviciu, același investigator sub acoperire, în declarația dată la Curtea de Apel Constanța în data de 29 noiembrie 2016 face următoarele precizări: „... arăt faptul că am lăsat bani pe bordul mașinii din proprie inițiativă. Arăt că am procedat din proprie voință, știam că era o cutumă, pentru a lăsa bani atunci când se intră în incinta RAR Tulcea în vederea efectuării I.T.P. *Arăt faptul că atunci când m-am referit anterior la R.A.R., m-am referit la RAR în general și nu neapărat la R.A.R. Tulcea. Precizez că eu știu că trebuie date sume de*

bani pentru efectuarea ITP, de la diverse persoane, din zvon public, nu cunosc aspecte de la o determinantă... ”.

Împrejurarea că nu inculpatul M. a avut inițiativa infracțională ci dimpotrivă investigatorii sub acoperire este reflectată și în declarațiile martorului cu identitate protejată C. în declarația dată la Curtea de Apel Constanța în 29 noiembrie 2016. Acesta arată că: „... am completat cererea cu G. după care mi-a spus să revin ... am revenit în jurul orelor 15,00 pentru a vedea dacă aş putea obține certificatul... Am fost îndrumat să pun suma de 200 lei în scrumiera mașinii ... banii i-am găsit unde i-am lăsat inițial... Ulterior m-am deplasat la inculpatul M. pentru a obține fișele fiscale și certificatul de autenticitate ... după ce am completat cererea cu Ciprian ne-am deplasat la inculpatul M. ... indicațiile lui G. au constatat în lăsarea sumei de 200 lei în scrumiera autoturismului, pentru că din punctul său de vedere așa merg lucrurile ... Deși atunci când l-am contactat pe inculpat inițial, aceasta nu era, m-am întrebat și mi s-a spus că acesta ajunge în jurul orei 13⁰⁰ ... este real că l-am așteptat pe inculpat, suma de 200 lei am înmănat-o inculpatului la sfârșit după ce s-a stabilit o nouă programare și după ce s-a eliberat certificatul... ”.

Aceleași aspecte au fost reținute și în cadrul audierii în calea de atac a apelului. (10.IV.2018) ... „m-am întors la R.A.R Tulcea și după ce am parcurs toată procedura, martorul G. a fost cel care m-a însoțit în biroul inculpatului M.. Înainte de acest moment nu am discutat cu inculpatul M..... Am stat aproximativ 5 minute în biroul inculpatului, interval în care inculpatul M. nu mi-a pretins nicio sumă de bani ... l-am întrebat dacă este mulțumit de suma pe care i-am lăsat-o pe birou, acesta nu a spus nimic, însă mi s-a părut că a dat din cap în sens de mulțumire... ”.

Investigatorul sub acoperire C., susține însă că inițiativa de a merge în biroul inculpatului M. i-a aparținut acestuia căruia i-a spus că va fi drăguț”, oferindu-i suma de 200 lei pe care a lăsat-o pe biroul inculpatului M., acesta observându-i „în mod cert”.

În fine, Înalta Curte reține ca fiind relevante și declarațiile martorilor: B. - 31 mai 2016 la Curtea de Apel Constanța - respectiv G. - 10 mai 2016 la Curtea de Apel Constanța și V. (12.07.2016), care precizează că nu au remis inculpatului M. vreo sumă de bani pentru ca acesta să-și încalce atribuțiile de serviciu, urmând procedura obișnuită pentru obținerea certificatului de înmatriculare, respectiv ITP.

În atare condiții, apărarea inculpatului în ceea ce privește atitudinea provocatoare a investigatorilor sub acoperire este veridică și, ca atare, în mod just instanța de fond a dispus achitarea sa pentru patru infracțiuni de luare de mită.

În contextul celor prezentate anterior, devin lipsite de consistență procesele - verbale întocmite de investigatorii sub acoperire, respectiv imaginile înregistrate în mediul ambiental.

Pentru celelalte două infracțiuni, Înalta Curte își însușește argumentele instanței de fond, analiza probelor conturând, săvârșirea de către inculpatul

M. a infracțiunii de luare de mită, primind de la martorii denunțatori G. și L. sumele de 100 lei, respectiv 50 lei pentru efectuarea de activități în legătură cu atribuțiile sale de serviciu.

B.1. *În ceea ce privește infracțiunea de mărturie mincinoasă, reținută în sarcina inculpaților A., M. și S., Înalta Curte reține următoarele:*

Potrivit dispozițiilor art.118 din Codul de procedură penală declarația de martor dată de o persoană care, în aceeași cauză, anterior declarației a avut sau, ulterior, a dobândit calitatea de suspect ori inculpat nu poate fi folosită împotriva sa. Organele judiciare au obligația să menționeze, cu ocazia consemnării declarației, calitatea procesuală anterioară.

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în materie, a statuat că, *în anumite cazuri, o persoană care este audiată în calitate de martor în cadrul procesului penal poate fi considerată subiectul unei acuzații în materie penală. Prin urmare, devin incidente drepturile persoanei audiate în calitate de martor de a păstra tăcerea și de a nu contribui la propria incriminare.*

Cât privește aplicabilitatea și invocarea privilegiului de către martor Curtea Europeană a statuat că o persoană dobândește calitatea de acuzat, care atrage aplicabilitatea garanțiilor stabilite de art.6, nu la momentul în care îi este în mod oficial conferită, ci a momentul în care autoritățile naționale au motive plauzibile pentru a bănuți implicarea persoanei respective în săvârșirea infracțiunii (cauza Brusco c. Franța, hotărârea din 14 octombrie 2010, paragraf 47).

Curtea analizează dacă, la momentul audierii, organele judiciare o suspectau pe respectiva persoană de săvârșirea infracțiunii, având în vedere celelalte mijloace de probă administrate. Dacă aceste suspiciuni existau, atunci toate drepturile prevăzute de art.6 în materia acuzației penale devin incidente, inclusiv dreptul la tăcere, chiar dacă organele judiciare nu dispun efectuarea în continuare a urmăririi penale și audiază persoana în calitate de martor (cauza Sergey Afanasyev c. Ucrainei, hotărârea din 15 noiembrie 2012, parag.58).

În același timp dacă martorul face declarații incriminatoare, iar organul judiciar nu îi aduce la cunoștință dreptul la tăcere, nu poate fi considerat că martorul a renunțat în mod neechivoc la dreptul la tăcere, prin simpla continuare a relatării (cauza Stojkovic c Franței și Belgiei, hotărârea din 27 octombrie 2011,pag.54).

Art.118 din Codul de procedură penală, prevede dreptul martorului de a nu se acuza, legiuitorul definind acest drept ca obligația procesuală negativă a organului judiciar, care nu poate folosi declarația dată în calitate de martor împotriva persoanei care a dobândit calitatea de suspect sau inculpat în aceeași cauză.

Textul are în vedere două ipoteze și anume:

a) situația în care persoana este audiată în calitate de martor după momentul începerii urmăririi penale cu privire la faptă, iar ulterior este continuată

urmărirea penală față de acesta, dobândind calitatea de suspect (-ipoteza din cauza dedusă judecătii-).

b) atunci când persoana are deja calitatea de suspect sau inculpat, iar ulterior organul judiciar dispune disjungerea cauzei, în dosarul nou format, persoana dobândind calitatea de martor.

În niciuna dintre aceste situații, organul judiciar nu poate folosi declarația dată în calitate de martor în defavoarea acuzatului ci doar în favoarea suspectului sau inculpatului.

Obligația de a pune în vedere martorului că are dreptul de a nu se autoincrimina aparține organului judiciar care se afla în posesia unor date care ofereau suspiciuni privind implicarea martorului la comiterea unei fapte penale.

O persoană citată în calitate de martor, care spune adevărul, se poate autoincrimina, iar dacă nu spune adevărul, evitând o autoincriminare, poate comite infracțiunea de mărturie mincinoasă. Acest mecanism duce, în realitate, la punerea sub învinuire a persoanei audiată ca martor ceea ce este inechitabil, dacă, anterior audierii persoanei în calitate de martor, organele de urmărire penală aveau indicii care creau suspiciunea implicării acesteia în comiterea faptei ce face obiectul audierii în calitate de martor.

2. Mărturia mincinoasă este incriminată prin dispozițiile art.273 Cod penal și constă „în fapta martorului care, într-o cauză penală, civilă sau în orice altă procedură în care se ascultă martori, face afirmații mincinoase ori nu spune tot ce știe în legătură cu faptele sau împrejurările esențiale cu privire la care este întrebat”.

Situația premisă a acestei infracțiuni constă în existența unei declarații necorespunzătoare adevărului dată de o persoană audiată în calitate de martor. Subiectul activ este calificat prin calitatea de martor, calitate pe care o au numai persoanele care sunt audiate de organele judiciare, existând un raport special între acestea.

Inexistența unei declarații de martor sau înlăturarea acesteia pentru vicii de procedură în Camera preliminară conduce la anularea situației premisă și implicit la obligația instanței de a constata neîndeplinirea condițiilor de tipicitate a infracțiunii, în lipsa altor elemente probatorii.

În cauza dedusă judecătii, Înalta Curte constată că prin încheierea din 19 ianuarie 2016 pronunțată de Curtea de Apel Constanța, în dosarul nr...../36/2015, definitivă prin încheierea nr.452 din 30 martie 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a respins ca nefondată contestația Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Constanța, fiind excluse declarațiile martorilor A. din data de 13 octombrie 2015, M. din data de 13 octombrie 2015 și S. din data de 21 octombrie 2015.

S-a constatat că aceștia au fost audiați, inițial ca martori în faza de urmărire penală, iar declarațiile date, în această calitate, conțin referiri la acțiuni și activități personale și, deopotrivă la contribuția inculpatului M. în săvârșirea unei fapte penale.

Anterior însă audierii în această calitate, organele de urmărire penală se aflau în posesia unor înregistrări ambientale din conținutul cărora rezulta suspiciunea rezonabilă privind o eventuală participație penală a acestora la comiterea infracțiunii de dare de mită sau complicitate la luare de mită.

Ca atare, procurorul nu mai putea audia aceste persoane în calitate de martori, ci eventual în calitate de suspect cu respectarea garanțiilor procesuale ale acestora ce derivă din dispozițiile art.83 din Codul de procedură penală, respectiv art.108 din Codul de procedură penală și art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Mai mult, chiar în ipoteza în care s-a trecut la audierea în calitate de martor, procurorul avea obligația, în momentul în care cele prezentate conturau implicarea în săvârșirea unei infracțiuni să constate că martorul se autoincriminează și să-i aducă la cunoștință consecințele ce decurg, inclusiv dreptul de a nu se autoincrimina.

Pe cale de consecință, excluderea declarațiilor de martor a inculpaților A., M. și S. corelată cu lipsa altor mijloace de probă concludente, exclude posibilitatea condamnării acestora pentru infracțiunea de mărturie mincinoasă.

C. Cât privește apelul declarat de inculpatul M. pentru argumentele evocate anterior, Înalta Curte va constata că acesta este nefondat, hotărârea pronunțată de prima instanță fiind legală și temeinică.

Având în vedere considerentele expuse, Înalta Curte în temeiul dispozițiilor 421 alin.1 lit.b din Codul de procedură penală va respinge ca nefondate, apelurile declarate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Constanța și de inculpatul M. împotriva sentinței penale nr.87/P din 22 iunie 2017 a Curții de Apel Constanța – Secția Penală și pentru Cauze Penale cu Minori și de Familie, pronunțată în dosarul nr..../36/2015.

În temeiul art.275 din Codul de procedură penală va obliga apelantul intimat inculpat M. la plata sumei de 290 lei cu titlu de cheltuieli judiciare către stat.

Cheltuielile judiciare ocazionate cu soluționarea apelului declarat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Constanța vor rămâne în sarcina statului.

Onorariile cuvenite apărătorilor desemnați din oficiu pentru apelantul intimat inculpat M. și pentru intimații inculpați A., M. și S., până la prezentarea apărătorilor aleși, în sumă de câte 90 lei, vor rămâne în sarcina statului.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
D E C I D E:**

Respinge, ca nefondate, apelurile declarate de **Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Constanța** și de inculpatul **M.** împotriva sentinței penale nr.87/P

din 22 iunie 2017 a Curții de Apel Constanța – Secția Penală și pentru Cauze Penale cu Minori și de Familie, pronunțată în dosarul nr..../36/2015.

Obligă apelantul intimat inculpat M. la plata sumei de 290 lei cu titlu de cheltuieli judiciare către stat.

Cheltuielile judiciare ocazionate cu soluționarea apelului declarat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Constanța rămân în sarcina statului.

Onorariile cuvenite apărătorilor desemnați din oficiu pentru apelantul intimat inculpat M. și pentru intimații inculpați A., M. și S., până la prezentarea apărătorilor aleși, în sumă de câte 90 lei, rămân în sarcina statului.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică azi, 17 septembrie 2018.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO